

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatali
méréselti árakon vesz fel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyas kiraly-ter 8.
Telefon-szám: 184.

Felelős szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 650 korona, negyedévre 325 illér.
Vidékre félévre 8 korona.
Egyes szám ára 6 fillér

Nagy dolgokról

ke lene ezen a helyen írunk. Város politikáról, gyáralapításokról, vízvezetékekről, csatornázásról. De hát hadd szenteljünk néhány sort e helyen kisebb, aprólékos dolgoknak is. Hiszen kicsinyes, apró dolgok is jellemzők a nagyobb eseményekre.

Tél van. Hó borítja az utakat. hó fűdi a gyalogjártót, fehéren szikrázik az út. Sehol, seerre sem tarkítja semmi a végtelennel látszó nagyfehérséget. A gyalogut beleovad a kocsiútba. Nem látni hol végződik az egyik, hol kezdődik a másik. Hólapátolást minálunk nem ismernek. Nem. Minem vagyunk olyan nagyigényűek, hogy azt kívánjuk, hogy a kocsiútról eltakaritassak a havat. Csak hadd maradjon az ott, eltakarítja majd a nap, meg a meleg eső. Egy ideig ugyan rengeteg sár, víz, lucok lesz az utcán, hogy a gyalogjárásban akadályozva leszünk, de az nem baj, az olcsóbb. Hát a kocsit csak maradjon úgy, amint van.

De a gyalogútnál már egy kissé szerénytelen igényekkel lépünk fel, ha felszólalásunknak hatása volna. Hullik a hó, lerakodik a gyalogútra és ottmarad. Senki sem törődik vele. A gyalogjárók legázolják a havat keményre, jéggé keményszik, a gyerekek az uton csuszkákat csinálnak. Senki sem zavarja a mulatságukat. Nem vágják fel a fagyos, csuszos utat, de fei sem hintik. Nincs a városban tíz ház előtt az út felhívva. Hogy az út veszedelmes, nyaktörő, az emberek testi épségét veszélyeztetni, arra senki sem gondol. Ki gondol a más bajával. Majd ha a rendőrség kezdi a hanyag házigazdákat büntetni, akkor lesznek nagy panaszok, akkor szidják a majd a rendőrséget hogy büntet.

Offenziva tavaszra

Pétervár, január 31.

Egy belga tábornok nyilatkozta Novoje Vremja tudósítója előtt. Kijelentette, hogy a nyugati fronton tavaszra nagy offenziva készül és elkekeredtebb, szélesebb kiterjedésű harc következik, mint volt valaha. Ez a harc felül fog mulni minden eddigi harcot. Az antant harcba veti ezúttal összes tartalékjait, úgy, hogy feltétlenül kieroszakolja a döntést. A tenger is megélenkül, amennyiben az antant ott is döntésre akarja a dolgot vinni.

Visszavert francia támadások

Berlin, január 31.

A Wolff ügynökség jelenti: A franciák a Mort Hommenál elvesztett állásainak vissza szerzése céljából három támadást intéztek állásaink ellen. Az összes támadások eredménytelenek maradtak. A franciákat mind háromszor vérszen visszavertük.

A törökök győzelmei

Konstantinápoly, január 31.

Hivatalosan jelentik: A perzsa fronton Birsora városát elfoglaltuk. Az ellenség üldözése erőlyesen folyik. Üldözés közben elértük Sultamalah városát.

Épen maradt gabonakészlet

Genf, janur 31.

A Journál tudósítója jelenti Jassyból, hogy a román visszavonulás alkalmával a hatóságok felgyujtották a petróleum forrásokat, a gabonakészleteket azonban a lakosság nem gyujtotta fel. Megtagadta a parancs teljesítését.

A képviselőház ülése

Budapest, január 31.

A képviselőházban napirend előtt Baross János és Simonyi Semadam Sándor önmaguk ellen tettek összeférhetetlenségi feljelentést. Giesswein Sándor a javaslat ellen szól. Szilágyi Sándor az ausztriai felmentési kedvezmények dolgában interpellál.

Elkallódott ékszerek

Jassy, január 31.

Amikor a román nemzeti bank vagyontát Jassyból Oroszországba szállították, elveszett egy páncélszekrényből az összes ékszer. Az ékszert ellopták.

Szenzáció leleplezés a cárról.

Berlin, január 31.

A B. Z. am Mittagnak jelentik Genfből: A Journal de Genève bizalmas párisi embere, aki már gyakran érdekes híreket küldött lapjának, most kerülő uton szenzációs levelet juttatott Genfibe. Eszerint a francia kormány bizottságot küldött Pétervárra, amelyben a többi közt Castelnau tábornok és Domergue volt miniszterelnök is résztvevett. A misszió meg akarta győzni a cárt arról, hogy miniszteriumát gyökeresen át kell alakítania és pedig olyanformán, hogy a kormányban csakis az entente szempontjából gánas alá nem vehető férfiak üljenek. Ennek a misszióknak azonban semmi sikere sem volt. A cár még mindig ingadozik és csakis Stürmert szolgáltatja ki. A párisi levél a legutóbbi oroszországi eseményeket rendkívül sötétnek festi az entente szempontjából, mert a négyesszövetséggel ellenséges befolyások kerültek tulajnyra Oroszországban, amelyek remélik, hogy megnyerhetik céljaiknak a cárt is. Trepovot csakugyan a külbübeke hivei buktatták meg.

A francia szociálisták a béke mellett.

Genf, január 31.

Wilson békeüzenete a francia szociálistákra legmélyebb benyomást tette. A francia kamara szociálista csoportja felhívást bocsátott ki a hadviselő államok szociálistáihoz a gyors békekötés érdekében.

Az angol munkásság a békéért.

Luganó, január 31.

A Berliner Lokal-Anzeiger rotterdami távirata szerint az angol munkáspárt kongresszusa állást foglalt a szinesbűrü munkásoknak Angliában való leleplezése ellen, tiltakozott a polgári szolgálati kötelezettség behozatala ellen és elhatározta, hogy követelni fogja a békét.

Akik nem árvák

— Ríport a külvárosból. —

Fehér világ. A végtelen hó-sivata gvakító fehérségébe szinte belevész, beleolvad a külváros apró alacsony házsora. Dél van. A fűtő szél le-le kap az alacsony viskók fedeléről egy-egy marok havat és csapkodja a járó-kelők arcába. Az utca üres, néptelen. Csak imitt-amott surran el mellettünk egy didergő, fapapucsos gyerek, egy rosszul öltözött, fázós vénasszony.

Az apró külvárosi házak kéményéből vékony fűszallag ereszkedik a magasba. De nem minden ház kéménye füstölög. Dél van, hideg van és ezekben a házakban nem füstölög a kémény. Itt üres a konyha, hideg a tűzhely fagyoskodnak lakói. A plebánia templom tornyában, meg a barátoknál ebédre szülői déli harangszó kondul meg. A szél idősodor egy-egy haranghang fosztiányt.

Betértünk egy füst nélküli házba. A ház népet ebédelnek. Ebédelnek. Mi az ebéd? Az anya, meg a gyerekek ebédje lekváros hadikenyér. Másra nem jut. A lekvárt úgy kapták valakitől ajándékba, hét ma nem száraz kenyéret esznek. Az apa orosz hadifogoly. Nincs kenyérkereső, az anya nem járhat nap-számba. Beteges is, a gyerekek is aprók, nem lehet magukra hagyni. A hadisegélyből nem jut krumplira.

Másik ház. Itt is ebédelnek. Itt már kukullusi lakoma az ebéd az előzőéhez képest. Sóbavizbe főt babot esznek. Igaz, hogy tegnap kellett volna a zsír-talan napot megtartani, de ők megtartják azt ma is, tegnap is, holnap is, az egész héten, mert muszáj, mert zsírta nem futja. Az apa a harcúros van. Amíg itthon volt, volt hus is az asztalon.

Még egy ház. Nincs ebéd, nincs fűtő, nincs cipő, nincs semmi. Az apa hadimunkás.

Ujra egy ház. Apró gyerekek várandós anya, hadifogoly apa, hideg tűzhely, kevés hadisegély, panasz, nyomor.

És ahova benézünk, mindenfelé ilyen szomorú, szívfacsaró, leverő kép. Nincs munka, nincs kereset, apa távol, gyerekek nyomorognak, nincs fűtő.

A hadiszövegyek, a hadiárvák, ha nélkülöznek is, de pillanatnyi segélyt kapnak.

De akik nem árvák, akik nem

őzvegyek, akiknek az ura hadifogoly, a fronton szolgál, valahol messze katonáskodik, azok nyomorognak, azok éheznek, nélkülöznek, szenvednek fűtetlen szobákban a hidegtől. Ezeket segítsük. Ne pénzzel, hanem élelemmel, fűtővel, viseletes ruhával.

Hogy hol, kiket kell segíteni, a legjobb utbaigazítást adhat a Hadisegély Hivatal vezetője, aki tudja, lát a, hol van a legnagyobb nyomor.

Köszöntelek szomszéd

hátam mögött a nyomdász szobában, ujjonnan érkezett lakóúrs. hatalmas gépezet, vasléval és vaskezzel, dűbörgős munkás, kit igába hajt az emberi akarat és tudnivágyás!

Emberi munkatársaid gyönyöző verejtékén dolgoz kezek és megfeszülő inak rándulásával siklonál be a szoros munka várrakozó házba, ide vőzök ember-munka társaid közé.

Vas szíved roppan dobbanással büszkélített nekí az engedelmess papírnak, mely götyvedt háttal, alázatos jobbágyként hordol meg vasenergiádnak és mint buja szeretű tohetetlen odaadással simul ércmelledhez és gyenge fuvallat a sóhajtsza, műker rányomod indulatos fekete csókadat.

Zörrenő boldogsággal remeg robustus, sötéten fénylő tested, mint valami óriási néger bicköző, ki a fehér lány hó arcát csókolja fekete szájjával, győzelmes izmai megajított bűmölját.

Géplelkeden iszonyu erőszak hasogató ereje nyilallik át, minden vas-porcikád egyszerre sívalkodik és nyöszörög bele, míg lassu bugássá szenderül el a nyughatatlan energia kiűrő zokszava és mint vajudó fájdalomról édes gyermeke megszületik a világot formáló, az agyat megtöltő, a gondolatot kiváltó, a szózatokat zengő, a tudományt szolgáló, a sötétiséget felvilágosító apró boldogságok — a betű.

A betű, amely öl. Megöli a sötét korok maradiságát, elpusztítja balga hitek, tévtanok, beteg képzetek csirait, messze vonulak emberi tévelygéseinek ódon és penészes várait ledönti, röst út a bagolyfészkes falakon és szívet és észét felvillanyozva bereszi a friss, a szabad az új eszmék illatától terhes levegő.

Köszöntelek hideg teremtsé,

ujnann érkezett sajtóüvevény, kinek testébe mi kézi és szellemi munkásaid lehelünk forróság, tüzet, lelkesedést a Munkára!

„Hass, alkoss, gyarapíts“ hiszen könnyű neked, mert nem érez a szíved, nincs könnyező szemed és bánatos arcod, vérző lelked és megtorpanat idegeid. Nincs szemed, mely megáll üregében pirosító embervértengerek lütán, nincs lábaid, hogy meggyökerezess a borzalnak iszonytatón. Gép vagy, mit ember eszelt ki, vas-állat, mely panasz nélkül izzad az igában, de a kulturát viszed előre, a haladást szolgálod, a jövőt hordod méhdedben Boldog vagy, mert gép vagy.

(S. j. dr)

H I R E K.

— **A közigazgatási bizottság** a havi ülését febr. hó 8-án, esütörtökön d. e. 11 órakor tartja de Purgly Sándor főispán elnöklété mellett.

— **Hangverseny.** A bajai szabadiycoaslis szövetség febr. hó 2-án pénteken délután 5 órakor tartja ideai első hangversenyét. A szövetség eddig a prózai programja máris biztosította annak hogy a hangverseny siker méltó lesz programjához. Saad Henrik tanár fog konferálni a kamara zenéről. Azután Dr Bernhart Kárig, Kiss A. J. és Szántó Tibor Schubert: Opus 125 jét adják vonós négyesben utána pedig Amier. Antallal együtt Mozart opus 406-ját vonós ötösben. A részletes műsor a következő: 1. Saad Henrik: A kamarazenéről. 2. Schubert: Vonósvegves. Opus 125 Nr. 1. Allegro moderato. Scherzo Adagio. Allegro. 3. Mozart: Vonós ötös. Opus 406. Allegro Andante. Menuetto in lomow. Allegro. Jegyek válthatók Kollár A. és Wagner A. könyvkereskedéseiben Egy-szeri belépő ára. 150 fill. Az állandó jegyre 50 fillért kell a pénztárnál ráfizetni.

Pénteken RITTA

SACCHETTO

Vasárnap

FERN ANDRA

— játszik

AZ URANIABAN.

— **Megszüntetett csőd** A zombori törvényessék Treuber Ignacné őrszállási lakos ellen annak idején elrendelt csődöt vagyonhiány miatt megszüntette.

— **Bándi: Magyarország és Németország viszonya.** A világtörténelem aligha tud kort és körülményeket, a melyek között annyira fontossá vált volna ez a kérdés mint épen ma. A szövetség illeten megszűléséről kell, hogy a jövőre is kibasson és egyelőre csak sejtethető átalakulásokat hasson magával. Ezt a kérdést fogja közismerten érdekesen beszélő előadó tanár a maga sajátos oldaláról megvilágítani Jegyek az előadásra Kollár A. és Wagner A. könyvkereskedéseiben kaphatók. Egyszeri belépő ára 60 fillér, állandó belépő 6 korona. Az előadás helye a város-háza negyterme és ideje vasárnap febr. hó 4-én délután 5 órakor.

— **Csütörtökön Ritta Szachetto** a kiváló Nordisk művés-nő egy szokatlan szerepben lép föl Pénteken az Uránia vásznán „Méltóságos Kalandorné“ cím alatt egy kitérően sablonmentes detektív drama címszerpét játsza melyben igen sok új momentumot visz be saját egyéniségéből s így egy kiváló attrakcióhoz jut a közönség Vigjátékban ez uttal a mindig kedves Teddy játszik aki bizonyára igen jól megbögyja nevetetni a publikumot

— **Hadikölcsönjegyzés Garán.** Garáról írják nekünk: Gara község az 5 ik hadikölcsönben is kivette a maga részét. Auor Emil jegyző különös érd-me hogy hazafias polgárainak az egymillióhoz újból 270 ezer koronával járultak

Megismerheti ha megnézi az A P O L L Ó pénteki műsorát. Ön bámulni fog a nagy detektív matador leleményességén

A HAMIS EZRESEK

című 4 felvonásos detektív drámában. :-:

1917. február 2-án pénteken d. u. 2-4-6 és este fél 9-kor.

RITTA SACHETTO világhírű Nordisk művésznő felléptével

MÉLTÓSÁGOS KALANDORNÉ

detektív dráma 3 felvonásban

SZERELEM SÖTÉT VEREM

kütnő vigjáték 3 felvonásban.

Az Urániában.

Az Urániában.

Keresek

májusi költözkedésre 3 szobás, esetleg 2 szobás és livegezett folyosóval ellátott

LAKÁST

mellék helyiségekkel. —
Cím a kiadóhivatalban.

Eladó téglatelep.

Egy teljesen jó karban lévő

tégla- és cserép- égetési telep

2 cserépszáritó fészter, 18000 cserép deszka, egy kettős égető kemence munkás szobákkal. 9182 □-öl föld, homokbánya szabad kézből eladó.

Bővebbet a Kiadóhivatalban.

BAJAI KERESKEDELMI és IPARBANK

(BAJA ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 9. SZÁM.)

Saját tőkét: **1.600,000** korona.

Elfogad TAKARÉKBETÉTEKET. Leszámitol ezidő szerint is VÁLTÓKAT. Engedélyez JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKET. Vesz és elad ÉRTÉKPAPIROKAT ÉS PÉNZNEMEKET. Előleget ad ÁRUKRA ÉS ÉRTÉKPAPIROKRA. Triesti Általános Biztosító Társaság. (Assicurazioni Generali) főügynöksége. **Átvesz** tűz-, jég-, élet, betöréses lopás és baleset elleni biztosításokat.

Házak,
ingatlanok
adás-vételét
bérbe-adását
közvetít

WIESELMÓR
Attila-utca 4.

HIRDETÉSEK
jutányos áron
FELVÉTEKNEK.

A szerkesztésért és kiadási felelős:
FODOR KÁROLY.
Segédszerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda
gyorsasítási szolgálatán Mátyás király-tér 8

Legyen szerencsénk önt és b. családját viszontlátni, az **A P O L L O** Mozgóban az

első :-:

STUART
VEBBS

detektív film bemutatóján :-:

Pénteken d. u. 3. és este 1/2 6-kor.

„Corvin”-nyomda

A legszebb nyomtatványok legolcsóbb beszerzési forrása!!

Telefon
164

!!

Telefon
164

Baja, Mátyás király-tér 8 szám

MEGHIVÓ.

A „Bajai Kölcsönös Segélyző-Egylet“

1917. évi február hó 18-án, délelőtt fél 11 órakor az intézet saját helyiségében

48-ik rendes évi közgyűlését

tartja, melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgató-tanács és a felügyelő-bizottságnak a lefolyt év ügykezeléséről szóló jelentése.
 2. Az igazgató-tanács és a felügyelő-bizottság által megbírált mérleg előterjesztése és az igazgató-tanács, ugy a felügyelő-bizottságnak számadási felmentvénye.
 3. Az 1912. évtársulat végelszámoló-bizottság öt tagjának megválasztása.
 4. Az igazgató, esetleg aligazgató, hat kilépő igazgató-tanácsi tagnak egy új igazgató-tanácsi tagnak, ugyan igazgató-tanácsi póttagnak megválasztása.
 5. Három rendes felügyelő-bizottsági és két pót-felügyelő bizottsági tag megválasztása.
 6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő-bizottság két tagjának megválasztása.
- A részvényesek által az alapszabályok (41. §. 4. pontja) értelmében netán teendő indítványok megvitatása és eldöntése.

Baja, 1917. január hó.

SZÁSZ OTTÓ
aligazgató.

VAGYON. A „Bajai Kölcsönös Segélyző-Egylet“ vagyon-mérlege az 1916. évről. TEHER.

Kézpénz	19091	32	1911. beiratási díj	4964	—
Kezességi-kötvények	427235	—	1912. „ „	6232	—
Magán-kötvények	373143	—	1913. „ „	6232	—
Jelzálog-kötvények	479789	—	1914. „ „	6676	—
Pénzügyintézetnél elhelyezve	420000	—	1915. „ „	4632	—
Ezek kamatai	6472	70	1916. „ „	7012	—
Kisbirtokosok Földhitelintézete	2000	—	1911. heti betét	387192	—
Állami járadék-kölcsön (hadi)	115665	—	1912. „ „	384616	—
Intézeti ház	33000	—	1913. „ „	302272	—
Bajai polg. olvasó-egyleti részjegy	100	—	1914. „ „	237925	—
Hátralékos kamatok	22839	66	1915. „ „	113905	—
Hátralékos heti-betét	7785	—	1916. „ „	90121	—
Pótlékok	295	54	Előre befolyt kamatok	3603	33
Nyomatványok	199	—	Tartalék alap	66687	32
Felszerelés	520	—	Nyugdíj alap	72787	71
			1911. évtársulat 1911—1915. kamatai á 44.05	54666	05
			1912. „ 1912—1915. „ á 27.27	42486	66
			1913. „ 1913—1915. „ á 14.62	22777	96
			1914. „ 1914—1915. „ á 6.20	10347	80
			1915. „ 1915—1915. „ á 1.70	1968	60
			1911. évt. 1241 betéteinek 1916. k.-tai á 18.40	22834	40
			1912. „ 1558 „ 1916. „ á 14.17	22076	86
			1913. „ 1558 „ 1916. „ á 10.48	16327	84
			1914. „ 1669 „ 1916. „ á 7.16	11950	04
			1915. „ 1158 „ 1916. „ á 4.34	5025	72
			1916. „ 1753 „ 1916. „ á 1.60	2804	80
			Oszthatatlan kamat	11	13
	1908135	22		1908135	22

VESZTESÉG.

Veszteség- és nyereség-számla.

NYERESÉG.

Kezelési költségek	15740	—	Kamatáthozat a múlt évről	18	11
Üzleti költségek	4884	89	Kamatok	102598	82
Jótekonycélok	390	—	Illetékek	1851	—
Adó	4000	—	Átíratási díjak	63	—
Nyomatványok elhasználása	199	25	Házjövdelem	1780	—
Felszerelés avulásért	66	—			
A 6 évtársulat kamatai	81019	66			
Oszthatatlan kamat	11	13			
	106410	93		106310	93

Pénztár forgalom: 4,524,330 korona 29 fillér.

Baján, 1916. december hó 31-én.

Szász Ottó s. k.
aligazgató.Fried Samu s. k.
vezértitkár.Kovács Andor s. k.
pénztárnok.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság:

Fischer Pál s. k.

Heller Richárd s. k.

ifj. Wagner Antal s. k.